

STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON  
Tollbugata 3  
0152 OSLO

Sendt per e-post

Deres referanse

Vår referanse  
24/01058-9

Dato  
10.06.2025

## **Vedtak om irettesettelse - Tilsyn med sporingsverktøy - Kirkens Bymisjon (ifengsel.no)**

### **1. Innledning**

Vi viser til vårt brev datert 20. mars 2024 til Stiftelsen Kirkens Bymisjon («Kirkens Bymisjon») hvor vi informerte om at nettstedet ifengsel.no («Nettstedet») er ett av seks nettsteder som inngår i Datatilsynets tilsynsarbeid med norske nettsteders bruk av sporingsverktøy. I brevet sendte vi videre over våre faktiske funn. Vi viser også til Kirkens Bymisjons svar datert 18. april 2024.

### **2. Vedtak om irettesettelse**

Datatilsynet fatter følgende vedtak:

*Med hjemmel i personvernforordningen artikkel 58 nr. 2 bokstav b ilegges Stiftelsen Kirkens Bymisjon en irettesettelse for*

- *behandling av personopplysninger om barn i strid med personvernforordningen artikkel 6 nr. 1, ved bruk av sporingsverktøyene Meta Pixel, Snap Pixel, Google DoubleClick og Adnxs.com.*

Vedtaket er basert på de faktiske funnene vi gjorde da tilsynet på Nettstedet ble gjennomført 14. mars 2024.

### 3. Sakens faktiske bakgrunn

#### 3.1 Om Kirkens Bymisjon og Nettstedet

Kirkens Bymisjon er en diakonal stiftelse og ideell organisasjon som driver sosialt arbeid. Nettstedet ifengsel.no tilbyr informasjon og en chat-tjeneste for barn og unge som har en forelder i fengsel. Nettstedet inkluderer chatten ifengsel, som er til for «barn som har mamma eller pappa i fengsel». På startsiden til chatten står det «[e]r du en av mange tusen barn og unge som har en mamma eller pappa i fengsel eller hjemmesoneing?».<sup>1</sup> Nettstedet er altså tydelig rettet mot barn.

#### 3.2 Om tilsynet: bakgrunn og omfang

Varselet om vedtak gjelder Kirkens Bymisjons bruk av sporingsverktøy på Nettstedet. Med sporingsverktøy mener vi teknologi, herunder informasjonskapsler og piksler, som integreres på nettsider for å monitorere besøkendes adferd på siden. Sporingsverktøy kan brukes til å samle inn opplysninger som IP-adresse, annonse-ID, geografisk lokasjon og teknisk informasjon, for eksempel skjermstørrelse og -oppløsning. Disse opplysningene kan sammenstilles av nettstedsoperatøren eller annonseselskaper og dermed identifisere en enkeltperson via den besøkendes kommunikasjonsenhet.

Datatilsynets oppgave er å føre tilsyn med etterlevelsen av personvernforordningen, jf. personvernforordningen artikkel 57 nr. 1 bokstav a og personopplysningsloven § 20. I den forbindelse har Datatilsynet gjennomført et digitalt tilsyn mot seks nettsteder for å se nærmere på norske nettsteders bruk av sporingsverktøy. Nettstedet ifengsel.no er ett av nettstedene som er valgt ut i tilsynet.

Bakgrunnen for tilsynet er medieoppslag om nettsteder som deler personopplysninger med tredjeparter ved bruk av sporingsverktøy.<sup>2</sup> I flere av tilfellene omtalt i media kan informasjonen som er samlet inn og delt med tredjeparter utgjøre personopplysninger av sensitiv art eller særlige kategorier av personopplysninger, jf. personvernforordningen artikkel 9 nr. 1. De siste årene har vi oppfordret virksomheter til å gjennomgå nettstedene sine for å vurdere hvilke sporingsverktøy de bruker, og i desember 2023 varslet vi at vi vil gjennomføre tilsyn med norske nettsteders bruk av sporingsverktøy.<sup>3</sup>

Vi valgte ut ulike kategorier av nettsteder som behandler beskyttelsesverdig informasjon om de som besøker nettstedene og plukket ut seks aktører fra de ulike kategoriene som vi valgte å føre tilsyn med. Formålet med denne framgangsmåten er å kunne belyse ulike problemstillinger i forbindelse med bruk av sporingsverktøy og at vurderingene våre skal kunne gi veiledning til aktører utover de som er omfattet av dette tilsynet.

---

<sup>1</sup> Se <https://kirkensbymisjon.no/i-fengsel/>, sist konsultert 27. januar 2025.

<sup>2</sup> Se for eksempel <https://www.nrk.no/kultur/nettapotek-delte-med-facebook-at-du-sa-pa-klamydiatester-1.16616494>, publisert 4. desember 2023.

<sup>3</sup> Se <https://www.nrk.no/norge/datatilsynet-varsler-gransking-etter-nrk-avsloringer-1.16679124>, publisert 21. desember 2023.

Det overordnede formålet med tilsynet er å gjennomgå og kontrollere om nettstedenes bruk av sporingsverktøy er i samsvar med de relevante kravene i personvernforordningen, herunder rettslig grunnlag, jf. personvernforordningen artikkel 6 nr. 1.

Datatilsynet gjennomførte et digitalt tilsyn på Nettstedet 14. mars 2024. Den 20. mars 2024 sendte vi et brev med våre foreløpige faktiske funn til Kirkens Bymisjon. I brevet la vi ved skjermdumper av Nettstedet samt en teknisk rapport utarbeidet av Datatilsynet som registrerte hvilke sporingsverktøy som var aktive på Nettstedet. Formålet med å sende de foreløpige faktiske funnene var å ivareta retten til kontradiksjon etter forvaltningsloven § 17 annet ledd og sørge for at det var enighet om det faktiske grunnlaget før vi gjennomførte de rettslige vurderingene.

Kirkens Bymisjon sendte ytterligere informasjon til Datatilsynet 18. april 2024.

Dette tilsynet gjelder kun enkelte utvalgte aspekter ved bruk av tredjeparts sporingsverktøy på Nettstedet. Vi har ikke tatt stilling til andre personvernrettslige problemstillinger i dette tilsynet. Fravær av kommentarer på andre personvernspørsmål betyr derfor ikke at dette er godkjent av oss.

### ***3.3 Faktiske funn på Nettstedet***

Gjennom våre tekniske undersøkelser fant vi at Kirkens Bymisjon bruker 28 informasjonskapsler («cookies») på nettstedet ifengsel.no dersom den besøkende samtykker til alle informasjonskapsler. Dersom den besøkende ikke samtykker, er fire informasjonskapsler i bruk.

En informasjonskapsel er en tekstfil som plasseres i den besøkendes nettleser eller enhet når vedkommende besøker en nettside. Informasjonskapslene kan blant annet brukes til å følge med på hva den besøkende foretar seg på nettsiden. Disse opplysningene sendes til domenet som er knyttet til informasjonskapselen og blir dermed tilgjengeliggjort for nettstedssoperatøren.

Sporingspikslene er bygget inn i selve nettsiden, og de lagres ikke i enheten til den besøkende slik som informasjonskapsler. Når en nettside har en sporingspiksel, sendes informasjon til tilbyderen av pikselen om hvilke handlinger den besøkende foretar seg på nettsiden.

I cookie-banneret på Nettstedet står det at bruken av informasjonskapsler innebærer at Kirkens Bymisjon «samler inn statistikk som vi bruker til å bli flinke, og at vi kan tilpasse nettsidene for deg. Men også sånn at vi kan nå deg med viktige budskap gjennom annonser».

Datatilsynet har valgt å avgrense vår vurdering til Kirkens Bymisjons behandling av barns personopplysninger for markedsføringsformål gjennom bruk av sporingsverktøyene Meta Pixel (tidligere kjent som Facebook Pixel, heretter også «Meta-piksel(en)») (\_fbp), Snap Pixel (\_scid, scid\_r), Google DoubleClick (IDE) og Adnxs.com (uuid2) på Nettstedet. Disse sporingsverktøyene er definert som markedsføringsverktøy. Vurderingene våre vil likevel

være relevante for bruk av andre sporingsverktøy, inkludert andre informasjonskapsler, og de vil langt på vei være relevante også for besøkende til Nettstedet som er voksne. Vi forventer at Kirkens Bymisjon selv gjør tilsvarende vurdering for hver enkelt informasjonskapsel eller andre sporingsverktøy som dere velger å implementere på deres nettsider.

Informasjonskapslene tilknyttet Meta Pixel, Snap Pixel, Google DoubleClick og Adnxs.com er oppført som valgfrie informasjonskapsler under kategorien «markedsføring» i cookie-banneret. Det er opplyst at «markedsførings-cookies brukes til å spore besøkende på nettsteder. Hensikten er å vise annonser som er relevante og engasjerende for den enkelte bruker og dermed mer verdifull for utgivere og tredjeparts annonsører». Informasjonen i cookie-banneret knyttet til hver enkelt av de ulike informasjonskapslene er oppgitt på engelsk.

Om sporingspikselen Meta Pixel (\_fbp) er det opplyst i cookie-banneret at denne er brukt av Facebook for å levere flere annonseprodukter, slik som annonsekjøp i sanntid («real-time bidding») fra tredjepartsannonsører.

Meta-pikselen lastes inn i Nettstedets HTML-kode når noen besøker Nettstedet. Det fører til at det lagres en \_fbp-informasjonskapsel automatisk i nettleseren til den besøkende, med mindre informasjonskapselen allerede finnes der. Meta-pikselen lagrer en unik nettidentifikator i \_fbp-informasjonskapselen.

Når nettsiden lastes i brukerens nettleser vil javascriptet som initierer Meta-pikselen hentes fra «connect.facebook.net/en\_US/fbevents.js». Meta-pikselen registrerer besøkendes handlinger på nettsider og sender informasjon til «https://www.facebook.com/tr/...». Dermed tilgjengeliggjøres informasjonen også for Meta Platforms Ireland Limited, som blant annet driver tjenestene Facebook og Instagram i EU/EØS-landene. Det er Kirkens Bymisjon som er ansvarlig for kodingen av Nettstedet.

Pikselen kan konfigureres til å spore ulike handlinger som de besøkende foretar seg på nettsiden pikselen er plassert på. I tilsynet har vi registrert at Meta-pikselen sporer hvilke nettsider en besøkende laster inn på enheten sin, såkalt «page view events». Denne informasjonen sendes fra Nettstedet til Meta, sammen med en unik bruker-ID, IP-adresse og digitalt fotspor med informasjon om nettleser, operativsystem, skjermstørrelse mv. Dette er informasjon som gjør det mulig å identifisere de ulike besøkende.

Snap Pixel (\_scid og \_scid\_r) brukes av Snapchat (sc-static.net). Det står i cookie-banneret at de to informasjonskapslene setter en unik ID for den som besøker nettsiden som gjør det mulig for tredjepartsannonsører å målrette annonser mot den som besøker nettsiden. Videre står det at denne «parrings-tjenesten» tilbys av tredjeparts-annonsehub'er, som tilrettelegger for annonsekjøp i sanntid («real-time bidding»).

Også Google DoubleClick sporer de besøkende gjennom både en sporingspiksel og en informasjonskapsel. I cookie-banneret står det om IDE at denne cookien er brukt av Google DoubleClick for å registrere og rapportere om handlingene til den besøkende til nettsiden etter å ha sett eller klikket på en av annonsørenes annonser. Formålet er å måle hvor effektiv en annonse er og å kunne målrette annonser mot brukeren.

Om AppNexus sin cookie Adnxs.com (uuid2) står det at den registrerer en unik ID som identifiserer enheten til en bruker som kommer tilbake («returning user»). ID'en blir brukt til målretting av annonser.

På Nettstedet finnes en link til en personvernerklæring som er felles for alle sidene under domenet kirkensbymisjon.no. Personvernerklæringen til Kirkens Bymisjon inneholder noe informasjon om informasjonskapsler. Denne informasjonen er overordnet, og den forklarer ikke konkret hvilke opplysninger som samles inn om den besøkende eller på hvilke av nettsidene til Kirkens Bymisjon slik innsamling av opplysninger foregår. Den besøkende får dermed heller ikke nærmere informasjon om hvilke opplysninger som blir brukt for markedsføringsformål etter at en informasjonskapsel er plassert på brukerens enhet. Personvernerklæringen sier ikke noe konkret om Snap Pixel, Google DoubleClick og Adnxs.com, men inneholder noe mer informasjon om Meta Pixel. I tillegg er Google og Facebook nevnt under «remarketing», hvor det informeres om at Kirkens Bymisjon i visse tilfeller benytter dere av Googles og Facebooks «remarketing funksjon» for å vise den besøkende annonser om deres kampanjer.

I punkt nummer 3 i personvernerklæringen står det at «Kirkens Bymisjon innhenter og behandler personopplysninger på [www.kirkensbymisjon.no](http://www.kirkensbymisjon.no) i forbindelse med følgende nettjenester: ... Facebook Pixel ...». Videre i punkt 3 inneholder personvernerklæringen et eget avsnitt om Meta Pixel (Facebook Pixel). Dette avsnittet inneholder overordnet informasjon om Meta Pixel. Det står her at dette er «et script som måler nettverkstrafikk på tvers av Kirkens Bymisjon nettsider og Facebooks grensesnitt.» Dere skriver også at «[o]pplysningen[e] som vi samler inn benyttes til å levere spesialtilpasset innhold og kunne tilby relevant markedsføring i Facebooks kanaler. Facebook Pixel samler ikke personidentifiserende opplysninger om deg og dine opplysninger slettes. Du kan når som helst slå av informasjonskapsler i din nettleser og sørge for at Facebook ikke viser deg annonser basert på dine nettvaner». Teksten om Meta Pixel har en egen overskrift og er altså ikke inkludert under overskriften «Informasjonskapsler (Cookies)».

Kirkens Bymisjon skriver til Datatilsynet at dere annonserer om nettstedet [ifengsel.no](http://ifengsel.no) på sosiale medier for å nå barn og unge. Annonseringen er målrettet mot alderssegment, og dere benytter ikke adferdsbasert markedsføring. Annonseplattformene får ikke tilgang til bruker- og adferdsdata på siden [ifengsel.no](http://ifengsel.no).

Dere har forklart at annonseverktøyene Meta Pixel og Snap Pixel var installert på Nettstedet frem til 20. mars i år. Disse verktøyene ble brukt for å måle, forbedre og følge opp bruk av nettsidene, samt for å få innsikt i virkningen av annonser om tjenesten. Meta Pixel og Snap Pixel brukes for optimalisering av markedsføring i sosiale medier. Dere forklarer videre at dere fjernet alle sporingsverktøy for markedsføring fra Nettstedet den 20. mars basert på et forsiktighetshensyn, og at dere har besluttet å ikke ha sporingsverktøy på Nettstedet for markedsføringsformål, da dere ikke ønsker å risikere at data om brukerne av denne siden deles med tredjeparter.

I informasjonen dere har sendt til Datatilsynet peker dere på at sporingsverktøyene på Nettstedet ikke har hatt tilgang til informasjon som indikerte at man er et barn av noen som sitter i fengsel, men at det som samles inn kun er generell informasjon om bruk av sidene.

Om samtykket som innhentes, skriver dere at de besøkende på nettsidene selv kan styre hvilken informasjon de vil dele. Standardinnstillingen er at den besøkende aktivt må samtykke til å dele informasjon for markedsføringsformål. Dere skriver at dere ser at det kan være rom for forbedring for at det skal komme enda tydeligere frem for besøkende på nettstedet hvordan de ulike sporingsverktøyene fungerer, og hvilke deler av nettsiden dette gjelder.

Videre beskriver dere at dere har implementert Cookiebot og at denne ble anbefalt for dere som den beste tilgjengelige løsningen for å sikre at samtykkene som blir gitt, nektet eller trukket, styrer hvilke sporingsverktøy som settes. Dere skriver videre at «selv om standardinnstillingen i denne samtykkeløsningen er satt til at man kun samtykker til bruk av nødvendige sporingsverktøy, ser vi at det likevel er lett å krysse av for å tillate alt på grunn av bannerets utforming».

Kirkens Bymisjon har uttalt til Datatilsynet at dere ser at det er problemstillinger ved at barn skal avgi samtykke og at dere vil ta dette med i senere vurderinger.

Dere skriver at personvernerklæringen ble oppdatert i november 2023. Kirkens Bymisjon har informert om at deler av nettstedet ikke er tilgjengelig for sporingsverktøyene for analyse- og markedsføringsformål på grunn av innholdet på sidene. Dette har så langt ikke fremkommet av personvernerklæringen, men dere arbeider med å justere teksten i personvernerklæringen for at det skal være tydeligere for besøkende til nettstedet hvordan de ulike informasjonskapslene fungerer, og hvilke deler av nettstedet som har informasjonskapsler. Det presiseres at informasjonen i cookie-banneret til enhver tid har vært oppdatert.

Kirkens Bymisjon viser til at det finnes et ikon på nettstedet som er synlig til enhver tid. Her kan den den besøkende klikke for å endre eller trekke tilbake sitt samtykke.

### ***3.4 Kirkens Bymisjons kommentarer til varsel om vedtak***

Datatilsynet sendte et varsel om vedtak om irrettesettelse til Kirkens Bymisjon 20. februar 2025.

Kirkens Bymisjon sendte et svarbrev 19. mars 2025 hvor dere skriver at dere tar Datatilsynets tilbakemelding til etterretning.

Dere ønsker videre å utdype at alle sporingsverktøy for markedsføring ble fjernet fra nettstedet fengsel.no 20. mars 2024 og at sporingsverktøy for analyse ble fjernet 21. mars. Siden da har det ikke vært sporingsverktøy for markedsføring eller analyse på nettstedet ifengsel.no.

Videre skriver dere at dere i dag ikke har sporingsverktøy for analyse eller markedsføring på sider som har barn som målgruppe eller andre sårbare grupper som ikke er i stand til å ivareta eget personvern. Dere informerer også om at dere i etterkant av tilsynet har gått gjennom alle informasjonskapslene dere bruker på deres øvrige sider knyttet til kirkensbymisjon.no, og at dere har gått gjennom innstillingene i verktøyene dere bruker for å sikre dataminimering.

Til slutt informerer dere om at dere har endret utformingen på samtykkeinnstillingene slik at det skal være tydelig hva man samtykker til og ikke, og at dere vil forbedre personvernerklæringen i tråd med beskrivelsene i begrunnelsen fra Datatilsynet. Det er svært positivt at Kirkens Bymisjon gjennomfører disse endringene.

#### **4. Rettslige utgangspunkter**

«Personopplysninger» er i personvernforordningen artikkel 4 nr. 1 definert som:

*enhver opplysning om en identifisert eller identifiserbar fysisk person («den registrerte»); en identifiserbar fysisk person er en person som direkte eller indirekte kan identifiseres, særlig ved hjelp av en identifikator, f.eks. et navn, et identifikasjonsnummer, lokaliseringsopplysninger, en nettidentifikator eller ett eller flere elementer som er spesifikke for nevnte fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sosiale identitet.*

Hva som utgjør behandling av personopplysninger er definert i artikkel 4 nr. 2:

*Enhver operasjon eller rekke av operasjoner som gjøres med personopplysninger, enten automatisert eller ikke, f.eks. innsamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, tilpasning eller endring, gjenfinning, konsultering, bruk, utlevering ved overføring, spredning eller alle andre former for tilgjengeliggjøring, sammenstilling eller samkjøring, begrensning, sletting eller tilintetgjøring.*

I henhold til personvernforordningen artikkel 4 nr. 7 er en «behandlingsansvarlig»:

*en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighet, en institusjon eller ethvert annet organ som alene eller sammen med andre bestemmer formålet med behandlingen av personopplysninger og hvilke midler som skal benyttes (...).*

Personopplysninger skal behandles på en lovlig, rettferdig og åpen måte med hensyn til den registrerte, se personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav a.

Personopplysninger skal samles inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål og ikke viderebehandles på en måte som er uforenlig med disse formålene, se personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav b.

Det er den behandlingsansvarliges ansvar å kunne påvise at behandlingen av personopplysninger skjer i tråd med prinsippene oppstilt i artikkel 5 nr. 1. Dette ansvarlighetsprinsippet er nedfelt i artikkel 5 nr. 2.

All behandling av personopplysninger må ha et rettslig grunnlag i artikkel 6 nr. 1 for å være lovlig. Bestemmelsen lister opp ulike rettslige grunnlag, herunder:

*Behandlingen er bare lovlig dersom og i den grad minst ett av følgende vilkår er oppfylt:*

- (a) den registrerte har samtykket til behandling av sine personopplysninger for ett eller flere spesifikke formål; (...)*
- (f) behandlingen er nødvendig for formål knyttet til de berettigede interessene som forfølges av den behandlingsansvarlige eller en tredjepart, med mindre den registrertes interesser eller grunnleggende rettigheter og friheter går foran og krever vern av personopplysninger, særlig dersom den registrerte er et barn.*

Med samtykke menes en «frivillig, spesifikk, informert og utvetydig viljesytring fra den registrerte der vedkommende ved en erklæring eller en tydelig bekreftelse gir sitt samtykke til behandling av personopplysninger som gjelder vedkommende», se personvernforordningen artikkel 4 nr. 11 og fortalepunkt 32.

Etter fortalepunkt 42 skal et samtykke «ikke anses som frivillig dersom den registrerte ikke har en reell valgfrihet, eller ikke er i stand til å nekte å gi eller trekke tilbake et samtykke uten at det er til skade for vedkommende».

Når samtykke anvendes som rettslig grunnlag, skal den registrerte ha fått informasjon om hva vedkommende samtykker til, inkludert hvilke personopplysninger som skal behandles og hva som er formålet med behandlingen. Den registrerte skal kunne forutse konsekvensene av å gi samtykke basert på informasjonen som den behandlingsansvarlige gir.<sup>4</sup> Dette innebærer at den behandlingsansvarlige ikke skal tilsløre realitetene, men forklare tydelig og rett frem hvilke opplysninger som skal samles inn og hva de skal brukes til.<sup>5</sup> Dersom samtykket ikke er informert, vil den registrerte sin kontroll over egne personopplysninger bli illusorisk, og samtykket vil ikke være et gyldig rettslig grunnlag etter artikkel 6 nr. 1.<sup>6</sup>

Det europeiske personvernrådet (EDPB) har i sine retningslinjer om samtykke uttalt at den behandlingsansvarlige må vurdere hva slags gruppe personer virksomheten behandler personopplysninger om. For eksempel, dersom en tjeneste er rettet mot en gruppe personer som inkluderer mindreårige, skal den behandlingsansvarlige sørge for at det gis informasjon som er forståelig for mindreårige.<sup>7</sup> For å kunne samle inn et informert samtykke fra et barn,

---

<sup>4</sup> Se "Personvernforordningen Lovkommentar" om artikkel 6, av Åste Marie Bergseng Skullerud, Cecilie Rønnevik, Jørgen Skorstad og Marius Engh Pellerud, konsultert 19. juni 2024 på juridika.no.

<sup>5</sup> Se "Personvernforordningen Lovkommentar" om artikkel 7(2), av Åste Marie Bergseng Skullerud, Cecilie Rønnevik, Jørgen Skorstad og Marius Engh Pellerud, konsultert 19. juni 2024 på juridika.no.

<sup>6</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, avs. 62-63.

<sup>7</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, avs. 70.

må altså den behandlingsansvarlige forklare hvordan personopplysningene vil behandles på en måte som er klar og enkel for barn å forstå.<sup>8</sup>

Samtykket skal gis for et spesifikt formål. Det innebærer at formålet må være tilstrekkelig konkret til å muliggjøre en vurdering av hvorvidt det er nødvendig å behandle de aktuelle personopplysningene og hvorvidt en behandling er i tråd med personvernforordningen.<sup>9</sup> Kravet om at samtykke skal være spesifikt skal sikre en viss grad av brukerkontroll og åpenhet for de registrerte, og det er tett knyttet til kravene om at samtykket skal være informert og frivillig. For å oppfylle kravet må den behandlingsansvarlige sørge at formålet er spesifikt på en slik måte at formålsutglidning unngås.<sup>10 11</sup> En behandlingsansvarlig som ber om samtykke for flere ulike formål bør tilrettelegge for en «opt in»-løsning for hvert enkelt formål. Den behandlingsansvarlige bør gi spesifikk informasjon knyttet til hver enkelt samtykkeforespørsel, slik at den registrerte er kjent med virkningen av de ulike valgene.<sup>12</sup>

Et samtykke antas å ikke være gitt frivillig dersom det ikke er mulig å gi separat samtykke for forskjellige behandlingsaktiviteter, se punkt 43 i fortalen til personvernforordningen.<sup>13</sup> Personvernrådet har uttalt at en tjeneste kan inkludere flere behandlingsaktiviteter for flere enn ett formål. I slike saker skal de registrerte kunne velge hvilket formål de aksepterer, og ikke måtte samtykke til flere behandlingsformål under ett (såkalt «bundling»)<sup>14</sup> Slik granularitet er nødvendig for at et samtykke skal være gyldig.

Personvernrådet har gitt råd og anbefalinger til hvordan man skal utforme brukergrensesnitt uten å bruke manipulativt design som bryter med personvernforordningen.<sup>15</sup> Manipulerende design kan påvirke brukeres oppførsel ved å utnytte kognitive bias. Det kan hindre den registrerte i å kunne beskytte sine personopplysninger og ta bevisste valg, for eksempel ved at den registrerte ikke kan gi et informert og frivillig samtykke.<sup>16</sup> Dette kan for eksempel gjøres med fargevalg i brukergrensesnittet ved at ulike valg har ulike farger, og hvor et alternativ er mer iøynefallende enn det mest personvernvennlige alternativet.

---

<sup>8</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, avs. 126.

<sup>9</sup> Se «Personvernforordningen Lovkommentar» av Åste Marie Bergseng Skullerud, Cecilie Rønnevik, Jørgen Skorstad og Marius Engh Pellerud, konsultert 19. juni 2024 på [juridika.no](https://juridika.no). Se også EDPBs retningslinjer om samtykke hvor det refereres til A29 WP Opinion 3/2013 on determination of purposes, i fotnote 28 på s. 13 og fotnote 30 på s. 14. Se Article 29 Data Protection Working Party Opinion 03/2013 on purpose limitation, s. 15-16.

<sup>10</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, s. 14.

<sup>11</sup> Personvernrådets forgjenger, Artikkel 29-gruppen, har uttalt at et formål som er vagt eller generelt, slik som for eksempel «markedsføring» («marketing purposes»), vil, uten flere detaljer, vanligvis ikke oppfylle kravet til å være spesifikt. Hvor detaljert et formål må være beskrevet for å være tilstrekkelig spesifikt avhenger av konteksten opplysningene er samlet inn i og hvilke personopplysninger som er omfattet. Se Article 29 Data Protection Working Party Opinion 03/2013 on purpose limitation, s. 15-16.

<sup>12</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, s. 14-15.

<sup>13</sup> Se også EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, s. 12.

<sup>14</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, s. 12.

<sup>15</sup> Se EDPB Guidelines 03/2022 on deceptive design patterns in social media platform interfaces: how to recognise and avoid them.

<sup>16</sup> Se EDPB Guidelines 03/2022 on deceptive design patterns in social media platform interfaces: how to recognise and avoid them, i avsnitt 3. Se også Forbrukerrådets rapport «Deceived by design», <https://www.forbrukerradet.no/manipulerende-design/>.

Det franske datatilsynet, CNIL, fattet et vedtak i desember 2023 hvor de kom til at «nudging» i form av farge, design og valg av tekst på knappene for samtykke medførte at kravet til frivillighet ikke var oppfylt.<sup>17</sup>

At samtykket skal være utvetydig innebærer at det skal gis ved en aktiv handling eller erklæring fra den registrerte. Det skal være klart at den registrerte har samtykket til den aktuelle behandlingen.<sup>18</sup>

Det følger av artikkel 8 nr. 1 i personvernforordningen og personopplysningsloven § 5 at dersom man for eksempel ønsker å bruke sporingsverktøy for markedsføringsformål overfor barn og ber om samtykke etter artikkel 6 nr. 1 bokstav a, kreves det samtykke fra den som har foreldreansvar for barnet dersom barnet er under 13 år.

I punkt 38 i fortalen til personvernforordningen står det at:

«Barns personopplysninger fortjener et særlig vern, ettersom barn kan være mindre bevisste på aktuelle risikoer, konsekvenser og garantier samt på de rettigheter de har når det gjelder behandling av personopplysninger. Et slikt særlig vern bør især få anvendelse på bruk av barns personopplysninger for markedsføringsformål eller for å opprette personlighets- eller brukerprofiler samt på innsamling av personopplysninger om barn når de bruker tjenester som tilbys direkte til barn. Samtykke fra den som har foreldreansvaret, bør ikke være nødvendig i forbindelse med forebyggings- eller rådgivningstjenester som tilbys direkte til barn.»

Ettersom barn fortjener et særlig vern, bør all informasjon og kommunikasjon, dersom behandlingen gjelder barn, være formulert på et klart og enkelt språk som barnet lett kan forstå, se punkt 58 i fortalen til personvernforordningen.

## **5. Tilsynets avgrensning mot ekomloven**

Datatilsynet skal håndheve regelverket i personopplysningsloven, herunder personvernforordningen. Regelverket gjelder for all behandling av personopplysninger når ikke annet er bestemt i eller med hjemmel i lov, jf. personopplysningsloven § 2 første ledd.

Bruk av informasjonskapsler var på tilsynstidspunktet særregulert i ekomloven 2003 § 2-7 b, som gjennomfører artikkel 5 nr. 3 i EUs kommunikasjonsverndirektiv.<sup>19</sup>

---

<sup>17</sup> Se SAN-2023-025 <https://www.cnil.fr/en/data-brokers-tagadamedia-fined-eu75000>.

<sup>18</sup> Se EDPB Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679, s. 18.

<sup>19</sup> Se Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council of 12 July 2002 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector [ePrivacy Directive].

I dag er ekomloven 2003 § 2-7 b erstattet av ekomloven 2024 § 3-15. Den største forskjellen mellom gammel og ny bestemmelse er at den nye bestemmelsen spesifiserer at samtykket skal oppfylle kravene etter personvernforordningen.

Av ekomloven 2003 § 2-7 b første ledd følger det at:

*«Lagring av opplysninger i brukers kommunikasjonsutstyr, eller å skaffe seg adgang til slike, er ikke tillatt uten at brukeren er informert om hvilke opplysninger som behandles, formålet med behandlingen, hvem som behandler opplysningene, og har samtykket til dette.»*

Ifølge ordlyden omfatter bestemmelsen for det første lagring av opplysninger på den registrertes enhet (mobiltelefon, datamaskin, nettbrett mv.). Bestemmelsen omfatter også det å få tilgang til opplysningene som er lagret på enheten. I forarbeidene til bestemmelsen presiseres det at regelen regulerer selve handlingen – det å lagre eller å hente ut informasjonen.<sup>20</sup> Bestemmelsen har som formål å verne brukerens kommunikasjonsutstyr ettersom dette er en del av privatlivet, uavhengig av om det skjer en behandling av personopplysninger, jf. kommunikasjonsvern direktivet fortalepunkt 24.

På tilsynstidspunktet var Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) fagmyndighet for denne bestemmelsen i Norge. Ekomlovens særkrav ble derfor ikke vurdert i tilsynet.

Behandlingen av personopplysninger utover det å lagre opplysninger i enheten, eller å skaffe seg tilgang til disse, faller utenfor virkeområdet til bestemmelsen i ekomloven. Som tilsynsmyndighet for personopplysningsloven har Datatilsynet alltid kompetanse til å vurdere denne behandlingen.

Personopplysningsloven gjelder også for behandling som faller innenfor ekomloven 2003 § 2-7 b og ekomloven 2024 § 3-15 så langt det er snakk om personvernaspekter som ikke er regulert av bestemmelsen. Det vil si at for eksempel prinsippene for behandling av personopplysninger i personvernforordningen artikkel 5 og kravene til informasjonssikkerhet i artikkel 32 også gjelder når man lagrer eller får tilgang til personopplysninger i den registrertes enhet. Dette er i tråd med kommunikasjonsvern direktivet fortalepunkt 10 og personvernforordningen fortalepunkt 173, som sier at personvernforordningen gjelder for alle sidene ved vern av grunnleggende rettigheter og friheter som ikke er særregulert i kommunikasjonsvern direktivet, inkludert den registrertes rettigheter og de behandlingsansvarliges plikter.

Vi har avgrenset tilsynet til Nettstedets bruk av sporingsverktøy som faller inn under Datatilsynets kompetanse etter personopplysningsloven og personvernforordningen.

Datatilsynet er fra og med 2025 tilsynsmyndighet også for selve lagringen i kommunikasjonsutstyr og adgang til de lagrede opplysningene etter ekomloven 2024 § 3-15,

---

<sup>20</sup> Se prop. 69 L (2012-2013), s. 102.

sammen med Nkom.<sup>21</sup> Vi understreker derfor viktigheten av at nettstedsoperatøren sørger for å overholde kravene til samtykke i ny ekomlov ettersom dette kan bli gjenstand for senere tilsyn.

## 6. Datatilsynets vurdering

### 6.1 Behandling av personopplysninger

Datatilsynet har valgt å avgrense vår vurdering til Kirkens Bymisjons behandling av personopplysninger for markedsføringsformål gjennom bruk av sporingsverktøyene Meta Pixel, Snap Pixel, Google DoubleClick og Adnxs.com. Vurderingene våre vil likevel være relevante for bruk av andre informasjonskapsler, piksler og sporingsverktøy for øvrig.

Når en besøkende laster inn en nettside på Nettstedet, aktiveres de innebygde pikslene. Da sender pikslene informasjon om den spesifikke nettsiden som er lastet inn sammen med identifikatorer om den besøkende.

Opplysningene som deles inkluderer altså unike identifikatorer som utpeker den enkelte personen og skiller dem fra andre besøkende på Nettstedet. Nettidentifikatorer er uttrykkelig nevnt i personvernforordningen artikkel 4 nr. 1 som et eksempel på en personopplysning. I fortalepunkt 30 begrunnes hvorfor slike opplysninger regnes som personopplysninger:

*«Fysiske personer kan knyttes til nettidentifikatorer via utstyr, programmer, verktøy og protokoller, f.eks. IP-adresser, informasjonskapsler eller andre identifikatorer, f.eks. radiofrekvensidentifikasjonsmerker. Dette kan etterlate spor som særlig i kombinasjon med entydige identifikatorer og andre opplysninger som serverne mottar, kan brukes til å opprette profiler for fysiske personer og identifisere dem.»*

I fortalepunktet fremheves muligheten til å identifisere personer ved å sammenstille andre opplysninger som mottakeren rimeligvis har tilgang på.<sup>22</sup> I dette tilfellet tilgjengeliggjøres opplysningene for blant annet Snap og Meta, eiere av store plattformer for sosiale medier. De har tilgang på store volum med personopplysninger, og mange barn og unge har brukere på plattformene deres, som Snapchat og Instagram. Disse brukerprofilene inneholder som regel direkte identifiserende informasjon som navn og kontaktopplysninger. Selskapene knyttet dataene de samlet inn gjennom pikslene til brukerprofilene. Dette fremgår av deres personvernerklæringer.

Meta skriver i sin personvernerklæring:

*«Vi samler inn og mottar informasjon fra partnere, målingsleverandører, markedsføringsleverandører og andre tredjeparter om diverse informasjon om deg og*

<sup>21</sup> Se Forskrift 2024-12-20-3413 om delegering av myndighet etter lov om elektronisk kommunikasjon pkt. 12.

<sup>22</sup> Se også fortalepunkt 26 til personvernforordningen.

aktivitetene dine på og utenfor produktene våre. Her er noen eksempler på informasjon vi mottar om deg: (...) Nettsteder du besøker og data fra informasjonskapsler, f.eks. gjennom sosiale programtillegg eller Meta-pikselen (...) Vi bruker informasjonen vi samler inn, for å gi deg en personlig opplevelse, inkludert annonser (hvis vi viser deg annonser i Meta-produkter), sammen med de andre formålene vi forklarer i mer detalj nedenfor.»<sup>23</sup>

I sin personvernerklæring skriver Snap:

«For eksempel behandler vi informasjonen din for å gi deg en mer personlig opplevelse, inkludert for å vise deg innhold og informasjon som er mest relevant for opplevelsen din, samt mer relevante annonser. Ved å forstå interessene og preferansene dine kan vi gi deg en bedre produktopplevelse. (...)

Den siste kategorien med data vi samler inn er informasjon om deg som vi kan motta fra andre, som for eksempel andre brukere, våre tilknyttede selskaper, og tredjeparter. Dette inkluderer koblete tredjepartstjenestedata (informasjon vi får når du kobler Snapchat-kontoen din til en annen tjeneste), data fra annonsører (informasjon fra annonsører, apputviklere, utgivere og andre tredjeparter for å hjelpe til med å målrette eller måle ytelsen til annonser) (...).»

Snap Pixels rolle i innsamlingen av personopplysninger beskrives i Snaps retningslinjer for personvern og annonsesalg:

«Annonsørene og samarbeidspartnerne våre gir oss data fra sine egne apper, nettsteder og plattformer, som vi bruker til å tilpasse annonsene vi viser. (...) Vi henter inn denne informasjonen på noen forskjellige måter, inkludert gjennom Snap Pixel og Snap sin konverterings-API. I begge tilfeller er det innebygd en liten kode i tredjepartsplattformer (som nettsteder og apper) som samler inn informasjon om begrensede aktiviteter på disse plattformene. Vi bruker også denne informasjonen til å gi annonsører rapporter om hvor effektive annonsene deres er.»<sup>24</sup>

I begge erklæringene fremgår det klart at personopplysninger ble samlet inn av selskapene og kombinert med annen informasjon for å «personalisere» brukerens opplevelse på deres plattform.

Det er uklart i hvilken grad selskapene bruker personopplysninger innhentet om barn til å tilpasse annonser, men i mange tilfeller vil de ikke vite om en bruker er mindreårig (for eksempel der noen har oppgitt feil fødselsdato), og uansett er det på det rene at dataene fremdeles samles inn av selskapene.

Sammenkoblingen av informasjon gjorde at Snap eller Meta kunne knytte informasjon om at noen hadde besøkt Nettstedet med deres profil på plattformene deres. Dataene som ble

---

<sup>23</sup> Se Metas personvernerklæring, <https://www.facebook.com/privacy/policy/>, sist besøkt 25. november 2024.

<sup>24</sup> Se <https://values.snap.com/privacy/ads-privacy?lang=nb-NO>

tilgjengeliggjort gjennom pikslene var derfor personopplysninger etter personvernforordningen artikkel 4 nr. 1.

Det er dessuten klart at det skjer videre behandling av personopplysninger ut over å lagre eller lese av informasjon i den besøkjendes utstyr, for eksempel gjennom behandling av personopplysninger innhentet ved hjelp av sporingspiksel og etterfølgende behandling, jf. personvernforordningen artikkel 4 nr. 2. Dette faller klart innenfor personvernforordningen.

Når det gjelder Google DoubleClick og Adnxs.com, er også disse sporingsverktøyene i stand til å målrette annonser til brukere. Det vil si at man er i stand til å spore og kjenne igjen nettstedbrukerne over tid og tilpasse annonser til dem basert på informasjon eller antakelser om dem, for eksempel hva de har foretatt seg på ulike nettsider. Dette innebærer også etterfølgende behandling av personopplysninger som faller innenfor personvernforordningen.

## **6.2 Behandlingsansvar**

Behandlingsansvarlig er et juridisk pliktsubjekt med ansvar for å behandle personopplysninger i tråd med reglene i personvernforordningen. Som nevnt i punkt 4 defineres «behandlingsansvarlig» som den som alene eller sammen med andre fastsetter formålet med behandlingen av personopplysninger og hvilke midler som skal benyttes, jf. artikkel 4 nr. 7.

EU-domstolen har også fastslått at fysiske eller juridiske personer som utøver innflytelse over behandlingen av personopplysninger til eget formål, og som deltar – som et resultat – i fastsettelsen av formål og midler for denne behandlingen, kan anses som en behandlingsansvarlig.<sup>25</sup> Når det er felles behandlingsansvar blant flere aktører for en behandling, kreves det ikke at hver aktør har tilgang til de aktuelle personopplysningene. Felles ansvar betyr likevel ikke at forskjellige aktører har samme ansvar for en behandling av personopplysninger. De forskjellige aktørene kan være ansvarlige for forskjellige faser av behandlingen av personopplysninger og i varierende grader, noe som betyr at hver aktørs ansvar må vurderes i lys av alle relevante sider av saken.<sup>26</sup>

I Fashion ID-dommen<sup>27</sup> tok EU-domstolen stilling til ansvarsfordelingen mellom nettstedssoperatøren og tilbyderen av et sporingsverktøy. Spørsmålet var om nettstedssoperatøren ved å implementere en programkode på nettsiden som overførte personopplysninger til en tredjepart var behandlingsansvarlig, til tross for at nettstedssoperatøren ikke selv kunne påvirke hva som skjedde med opplysningene etter at de ble hentet av tredjeparten. EU-domstolen konkluderte med at nettstedssoperatøren hadde gjort det mulig for tredjeparter, i dette tilfellet Facebook, å få tilgang til personopplysninger om brukeren. Videre kom EU-domstolen frem til at nettstedssoperatøren, sammen med tredjeparten, bestemte formål og virkemidler ved innsamling og deling av personopplysninger fra nettstedet. Nettstedssoperatøren var derfor behandlingsansvarlig for opplysningene som endte hos tredjepart til tross for at de ikke hadde tilgang til opplysningene selv. EU-domstolen

---

<sup>25</sup> Se C-25/17, *Jehovan todistajat*, avsnitt 68.

<sup>26</sup> Se C-210/16, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, avsnitt 38 og C-25/17, *Jehovan todistajat*, avsnitt 69.

<sup>27</sup> Se C-40/17, *Fashion ID GmbH & Co. KG*.

understreket at nettstedsoperatøren hadde godtatt innsamlingen og den videre utleveringen til tredjeparter ved å implementere sporingsverktøy på nettstedet for å få kommersielle fordeler i form av markedsføring.

Kirkens Bymisjon har implementert Meta Pixel, Snap Pixel, Adnxs.com og Google DoubleClick på Nettstedet og dermed tilrettelagt for at tredjepart får tilgang til personopplysninger om de som besøker Nettstedet. Dette innebærer også at Kirkens Bymisjon har muliggjort de etterfølgende aktivitetene for markedsføringsformål. Den etterfølgende behandlingen i markedsføringsøyemed skjer også i Kirkens Bymisjons interesse, for å kunne nå ut til relevante målgrupper i ulike kanaler. Kirkens Bymisjon har derfor utøvd bestemmende innflytelse over formål og midler og har derfor behandlingsansvar for behandlingen av personopplysninger som skjer ved bruk av sporingsverktøy på Nettstedet, jf. personvernforordningen artikkel 4 nr. 7.

### **6.3 Rettslig grunnlag**

Som nevnt ovenfor må behandlingen av personopplysninger ha et rettslig grunnlag i en av alternativene i artikkel 6 nr. 1. Det er særlig samtykke etter bokstav a og en interesseavveiling etter bokstav f som kan utgjøre behandlingsgrunnlag for behandling av personopplysninger for markedsføringsaktiviteter.

Vi bemerker at det fra 1. januar 2025 gjelder krav om gyldig samtykke for plassering av informasjonskapsler, men dette kravet gjaldt ikke på tilsynstidspunktet.

Kirkens Bymisjon må altså kunne demonstrere at det foreligger rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger om barn samlet inn gjennom bruk av sporingsverktøyene Meta Pixel, Snap Pixel, Adnxs.com og Google DoubleClick på Nettstedet.

Nettstedet hadde et cookie-banner som viste til at den besøkende kunne samtykke til behandling av personopplysninger ved bruk av informasjonskapsler for markedsføring. Datatilsynet er enig i Kirkens Bymisjons vurdering at samtykke er det mest passende rettslige grunnlaget for slik behandling av personopplysninger. Datatilsynet mener at artikkel 6 nr. 1 bokstav f ikke vil kunne utgjøre et gyldig behandlingsgrunnlag i denne saken, blant annet i lys av det er snakk behandling av barns personopplysninger til markedsføringsformål, jf. fortalepunkt 38. I tilfeller der noen besøker Nettstedet jevnlig over tid, vil det også være mulig å utlede at vedkommende har en forelder i fengsel, noe som kan oppleves sensitivt, og dette vil veie tungt i interesseavveilingen.

Datatilsynet har vurdert om et samtykke gitt av et barn til behandling av personopplysninger for markedsføringsformål ved bruk av Meta Pixel, Snap Pixel, Adnxs.com og Google DoubleClick på Nettstedet er et gyldig samtykke i tråd med artikkel 6 nr. 1 bokstav a i personvernforordningen. Flere av vurderingene er imidlertid relevante både når det kommer til behandling av barns og voksnes personopplysninger, og vurderingstemaene vil langt på vei være de samme selv i tilfeller der man kan utelukke at det behandles opplysninger om barn.

Kirkens Bymisjon har informert om at Nettstedet har flere ulike brukere og at det ikke kun er rettet mot barn. Datatilsynet ser det likevel slik at Nettstedet er tydelig rettet mot barn. Dere viser også til at dere markedsfører chat-tjenesten på Nettstedet til barn og unge. Det er ikke oppgitt noen nedre aldersgrense for hvilke barn som regnes å være i målgruppen. Kirkens Bymisjon må derfor ta hensyn til at barn bruker Nettstedet når dere vurderer å ta i bruk ulike sporingsverktøy.

For at et samtykke til behandling av personopplysninger skal være gyldig i tråd med personvernforordningens artikkel 6 nr. 1 bokstav a, må det være frivillig, informert, spesifikt og utvetydig. Vi vurderer først hvorvidt samtykket er informert.

### Informert

Kirkens Bymisjon viser selv til at det kan være potensial for forbedring med tanke på informasjonen som gis til de besøkende ved innhenting av samtykke. Datatilsynet er enig i denne vurderingen.

Nettstedet er rettet mot barn og unge, og det kan tenkes at brukerne av siden omfatter både eldre barn/ungdom og yngre barn. Informasjonen som gis skal dermed tilpasses barn i ulik alder og utvikling.

Informasjonen som Kirkens Bymisjon ga i cookie-banneret på tilsynstidspunktet om bruk av informasjonskapsler generelt og om Meta Pixel, Snap Pixel, Adnxs.com og Google DoubleClick spesielt, hadde en overordnet karakter. Det var vanskelig å lese ut av denne informasjonen hva konsekvensene av å gi et samtykke til behandling av personopplysninger for markedsføringsformål ville være. Informasjonen som ble gitt om de enkelte informasjonskapslene var lagt frem på et noe teknisk språk, og informasjonen var på engelsk. Vi vurderer det slik at informasjonen var særlig vanskelig tilgjengelig for registrerte som er barn.

For eksempel sto det om Meta Pixel at denne var brukt for å levere «*a series of advertisement products such as real time bidding*» (vår kursivering). Det er ikke mulig å lese ut av dette akkurat hvilke annonseprodukter dette gjelder utover det ene generelle eksempelet som gis, og man må uansett regne med at barn ikke forstår hva «real time bidding» innebærer. Det er heller ikke klart av teksten hvordan personopplysningene til den registrerte (den besøkende til nettstedet) ble brukt for å levere slike produkter eller hvilke kategorier personopplysninger som ble behandlet.

Om Snap Pixel var det opplyst at den setter en unik ID for den som besøker nettstedet, som gjør det mulig for tredjepartsannonsører å målrette annonser mot den som besøker nettstedet. Videre sto det at denne «parrings-tjenesten» tilbys av tredjeparts-annonsehub'er, som tilrettelegger for annonsekjøp i sanntid («real-time bidding»). Informasjonen om Adnxs.com i cookie-banneret var at denne informasjonskapselen registrerer en unik bruker-ID som registrerer brukerenheten til en bruker som kommer tilbake. Videre var det opplyst at ID-en blir brukt for å målrette annonser. Det ble ikke gitt noen forklaring på hva målretting av annonser innebærer eller hvilke personopplysninger som behandles i denne sammenheng.

Om Google DoubleClick var det inkludert noen flere detaljer i cookie-banneret, i det at det ble opplyst at informasjonskapselen registrerer og rapporterer om handlingene til den besøkende til nettstedet etter å ha sett eller klikket på en av annonsørenes annonser. Videre ble det opplyst at formålet med dette er å måle hvor effektiv en annonse er og kunne målrette annonser mot brukeren. Likevel, dette er ikke tilstrekkelig til å gi den registrerte klar og tydelig informasjon om hvilke personopplysninger som behandles og hva behandlingen innebærer for den besøkende til Nettstedet.

Informasjonen i personvernerklæringen var også sparsom når det kommer til behandling av personopplysninger gjennom bruk av sporingsverktøy for markedsføring. Vi vil understreke at en behandlingsansvarlig ikke kan gå ut i fra at et barn leter fram en personvernerklæring for å sette seg inn i hvordan personopplysninger behandles. I de tilfellene der et barn, eller en voksen, likevel oppsøker denne informasjonen gjennom å finne fram til personvernerklæringen på Nettstedet, vil dette sannsynligvis skje etter at det er tatt et valg om å samtykke eller ikke samtykke til behandling av personopplysninger for markedsføringsformål i cookie-banneret. For at et samtykke skal være informert, må tilstrekkelig informasjon være gitt *før* den registrerte velger å samtykke.

Den registrerte fikk altså ikke tilstrekkelig og klar informasjon om formålet med innsamling av personopplysninger, hvilke opplysninger som ble samlet inn, hvordan disse ble behandlet eller konsekvensene av behandlingen for den registrerte. I dette tilfellet er det trolig svært vanskelig for en registrert å ta et informert valg, og i tilfeller der den registrerte er et barn er det sannsynlig at det er umulig å gi et informert samtykke.

### Frivillig

Som nevnt forutsetter frivillig samtykke at den registrerte har en reell valgfrihet.<sup>28</sup> Designet på en nettside kan hindre den registrerte i å kunne beskytte sine personopplysninger og ta bevisste valg, for eksempel ved at den registrerte ikke kan gi et informert og frivillig samtykke.<sup>29</sup>

I cookie-banneret på Nettstedet hadde knappen for «tillat alle» en farge som var særlig fremhevet og dermed bevisst eller underbevisst kunne lede den registrerte til å velge dette alternativet uavhengig av vedkommendes personvernpreferanser. «Tillat alle»-knappen hadde en klar oransje farge, mens valgene «tillat utvalg» og «ikke tillat» hadde en hvit farge i likhet med bakgrunnen i cookie-banneret. Datatilsynet vurderer det slik at designet på cookie-banneret var egnet til å dytte den registrerte til å velge alternativet «tillat alle» gjennom kognitiv bias, særlig når den registrerte bare ville komme videre for å få tilgang til informasjonen og chat-tjenesten på Nettstedet.

---

<sup>28</sup> Se punkt 42 i fortalen til Personvernforordningen.

<sup>29</sup> Se EDPB Guidelines 03/2022 on deceptive design patterns in social media platform interfaces: how to recognise and avoid them, i avsnitt 3. Se også Forbrukerrådets rapport «Deceived by design», <https://www.forbrukerradet.no/manipulerende-design/>.

Utformingen av cookie-banneret er et klart eksempel på «dulting» eller manipulerende design som innebærer upassende påvirkning fordi det er egnet til å forstyrre den besøkendes frivillige valg.

Sett i sammenheng med at det sannsynligvis var umulig for barn å forstå hva behandlingen av personopplysninger ved bruk av sporingsverktøyene Meta Pixel, Snap Pixel, Adnxs.com og Google DoubleClick innebar, var det sannsynlig at barn kunne komme til å si ja til slik behandling uten å vite hva de samtykker til. Et slikt samtykke vil ikke være frivillig.

Etter dette har vi kommet til at samtykket hverken var informert eller frivillig. Vi har derfor ikke gått videre til å vurdere de øvrige kravene til gyldig samtykke.

### Konklusjon

Datatilsynet er kommet til at samtykket som Kirkens Bymisjon innhentet for behandling av barns personopplysninger for markedsføringsformål ved bruk av sporingsverktøyene Meta Pixel, Snap Pixel, Adnxs.com og Google DoubleClick på nettstedet ifengsel.no, ikke var informert eller frivillig. Dette er et brudd på GDPR artikkel 6 nr. 1.

Det er særlig vanskelig å samle inn et informert samtykke fra barn når det kommer til bruk av sporingsverktøy. Sporingsverktøy med markedsføring som formål bør ikke brukes på et nettsted som er rettet mot barn.

Datatilsynet påpeker at det vil være mulig å markedsføre et nettsted mot ulike aldersgrupper på sosiale medier uten å bruke sporingsverktøy på nettstedet. I tråd med dataminimeringsprinsippet skal behandling av personopplysninger begrenses til det som er nødvendig for å oppnå formålene de behandles for, se personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav c.

Vi kan ikke se at noen av de andre behandlingsgrunnlagene i personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 kommer til anvendelse for behandlingen. Behandlingen skjedde uten behandlingsgrunnlag, og dermed finner vi brudd på personvernforordningen artikkel 6 nr. 1.

## **7. Valg av reaksjon**

I henhold til personvernforordningen artikkel 58 nr. 2 har Datatilsynet myndighet til å beslutte korrigerende tiltak. Dette inkluderer overtredelsesgebyr, se artikkel 83 og fortalen 148.

Datatilsynet har ikke funnet det nødvendig å ilegge overtredelsesgebyr i denne saken. Kirkens Bymisjon har informert om at dere har startet et arbeid med å gjennomgå nettsidene deres og vurdere hvilke analyse- og sporingsverktøy dere skal bruke, informasjonen som gis i cookie-banneret og personvernerklæringen.

Videre har dere informert om at dere valgte å fjerne alle sporingsverktøy for markedsføring og analyse basert på «forsiktighetshensyn» 20. og 21. mars 2024. Dere har bestemt at dere

ikke skal ha sporingsverktøy på Nettstedet for markedsføring- og analyseformål fordi dere ikke ønsker å risikere at opplysninger om brukerne av Nettstedet deles med tredjeparter. Dere har derfor slått av alle informasjonskapsler med unntak av de funksjonelle.

Vi vurderer det slik at en irettesettelse er tilstrekkelig for å sikre etterlevelse med regelverket i denne saken. Vår hjemmel for å ilegge irettesettelse er personvernforordningen artikkel 58 nr. 2 bokstav b.

Irettesettelse er en forvaltningsmessig reaksjon med formål å markere kritikk av de omtalte bruddene på reglene. Ileggelse av irettesettelse vil kunne bli lagt vekt på i en eventuell senere vurdering av ileggelse av overtredelsesgebyr hvis det forekommer tilsvarende brudd på regelverket, jf. personvernforordningen artikkel 83 nr. 2 bokstav i.

## **8.     Anbefalinger til oppfølging**

I dette tilsynet har vi bare sett på nettstedet ifengsel.no. Siden Kirkens Bymisjon har opplyst at dere uansett ikke ønsker å ha sporingsverktøy med markedsføringsformål på dette nettstedet, er det ikke nødvendig å fatte vedtak om pålegg.

Samtidig har Kirkens Bymisjon andre nettsteder som Datatilsynet ikke har undersøkt i dette tilsynet. Det er viktig at dere fortløpende fortsetter å gjennomgå også disse nettstedene for å sikre at all bruk av sporingsverktøy skjer på en lovlig måte, herunder at samtykkeløsningen gjør nettsidebesøkende i stand til å utøve et fritt valg og at de får god nok informasjon før samtykke eventuelt gis.

Når det gjelder informasjon, er det for eksempel viktig at de besøkende på nettstedene blir informert dersom samtykke til bruk av sporingsverktøy innebærer at tredjeparter kan bruke personopplysninger til sine egne formål, herunder kommersielle formål som markedsføring. De besøkende bør også bli informert om at vedkommende fortsatt kan bruke nettstedet dersom de ikke gir samtykke.

Som forklart ovenfor har vi valgt å ikke se på særkravene etter ekomloven i dette tilsynet. Nå har imidlertid Datatilsynet fått tilsynskompetanse etter ekomloven § 3-15. Dette betyr at vi i fremtiden også vil føre tilsyn med denne bestemmelsen, herunder kravet om gyldig samtykke til plassering av informasjonskapsler.<sup>30</sup>

## **9.     Klagerett og videre saksgang**

Dere kan klage på vedtaket. En eventuell klage må sendes til oss innen tre uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dersom vi opprettholder vårt vedtak vil vi sende saken videre til Personvernemnda for klagebehandling.

---

<sup>30</sup> Se Datatilsynets veiledning på <https://www.datatilsynet.no/aktuelt/aktuelle-nyheter-2025/ny-veiledning-om-samtykke-til-informasjonskapsler-og-sporingsteknologier-er-klar/>.

## **10. Innsyn og offentlighet**

Vi vil også informere dere om at alle dokumentene i utgangspunktet er offentlige, jf. offentlighetsloven § 3. Dersom dere mener det er grunnlag for å unnta hele eller deler av dokumentet fra offentlig innsyn ber vi dere om å begrunne dette.

Hvis dere har spørsmål om saken, kan dere ta kontakt på e-post, [postkasse@datatilsynet.no](mailto:postkasse@datatilsynet.no).

Vennlig hilsen

Tobias Judin  
seksjonssjef

Anne Eidsaa Hamre  
juridisk seniorrådgiver

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer*